

Huittisten pitäjän ^{Kaharilan} Korkeakosken kylän Kauppilan kivikautisen asuinpaikan tutkiminen kesäkuussa 1941 ja samassa kuussa v. 1947.

14. 2. 1941 lähetti kansakoulunjohtaja Tuompo pienviljelijä Maunu Kauppilan puolesta (os. Lauttakylä, Mommola) kivikautisia asuinpaikkalöydöksiä (11274:1-2), jotka Kauppila oli löytänyt palstatilansa maalta Huittisten pitäjän Korkeakoskenkylän maalta läheltä Loimijoen Maurialan koskea. Allekirjoittanut sai tehtäväkseen suorittaa kesäkuussa v. 1941 paikan tutkimisen, sillä asuinpaikka näytti olevan vanhimpia mistä on saatu talteen keramiikkaa tyyliä I 1.

9. 6. saavuin Lauttakylään. Kauppilan palsta sijaitsee Lauttakylästä n. 2 km etelään ja lounaaseen, etelään vievän maantien länsipuolella. Tiilitehdas ja sen saventtopaikat sijaitsevat n. 1/2 km pohjoiskoilliseen Kauppilasta aivan maantien itäpuolella ja Huittisten kansanopisto on n. 1 km Kauppilasta etelälounaaseen. Kyssän talo sijaitsee n. 400 - 500 m itä-kaakkoon ja n. 400 m luoteeseen Härkölän talo. Palsta rajoittuu länsipohjoispuolella Suontaustan - ja eteläpuolella Kyssän tilan maihin. Itäpuolella on Uusi-Tanner-niminen palsta, jonka omistaa (v. 1947) Mauno Kauppilan veli puutarhuri Kalle Kauppila. Kauppilan palsta on maantieltä parisen sataa m länteen ja ilmenee sen asema hyvin valokuvasta

14536 ja yleiskartasta. Työvoiman saanti oli palkkakunnalla hyvin vaikeaa, joten aluksi sain kolmeksi päiväksi vain yhden kaivausapulaisen, jonka avulla suoritin yleiskartoituksen mittakaavaan 1/500 korkeuskäyrineen. Samoin suoritin koekaivauksia. Löytöjä tuli itäpuolisesta koealueesta (11290:50-1) pohjoispuolisesta (11290:52-7) ja "kurkkupenkin" eteläpuolelta (11290:58-61). Alempana mainitusta syystä koealueet jäivät merkitsemättä karttaan, mutta sijaitsivat ne muistini mukaan itäpuolinen kauppiilan portista kymmenisen m itään, pohjoispuolinen n. 20 - 5 m asuinrakennuksesta koilliseen ja kurkkupenkki välittömästi rakennuksen länsipuolella. Koealueet viimeistä lukuunottamatta olivat kookkaita, parin m²:n suuruisia.

Kiintopisteeksi valittiin suuren maakiven korkein kohta sijaiten kivi n. 18,5 m asuinrakennuksesta itään. Karttaan piirrettiin kolme korkeuskäyrää ollen 1,2 ja 3 m kiintopistettä alempana. Punnitsin kiintopisteen koskessa olevaan rautapalloon ja kiveen hakattuun renkaaseen. Edellisen arvoksi sain 5,84 ja renkaan tason 5 m kiintopistettä alempana. Hydrografisen toimiston kirjoissa pallo on 48,89 ja rengas 49,65 m yli merenpinnan ollen kummankin korkeusero 76 cm vastaten minun punnituksessani 84 cm, joten virheeni on 8 cm.

Mauno Kauppila oli tehnyt löytönsä asuinrakennuksen eteläpuolelta aivan Kyssän puoleisen saran pohjoisreunasta. Maasto oli Kauppilan tontilla hyvin kivistä ja kallioista, joten kaivausten tekoa muualla kuin juuri näillä main ei voinut ajatella. Kaivausalueesta muodostui, kuten kartasta näkyy varsin omalaatuisen muotoinen. Kyssän puolella ei saattanut kaivaa, pelto kun oli rukiilla. 16. 6. aamuun mennessä karttaan merkitty alue oli pohjakerrosta lukuunottamatta tutkittu ja yksi

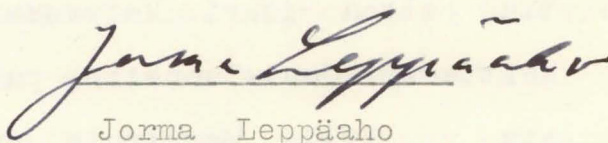
liesistä kartoitettu. Aamuvarhaisella töihin saapuessani kaikki kaivausmieheni, joita oli muistaakseni 6 olivat saaneet kutsuntakortit, joten ei ollut muuta tehtävää kuin maksaa lopputili. Kiviliedet peitin turpeilla ja matkustin suorinta tietä kotiin palvelukseen ilmoittautumista varten.

13. 6. 1947 kävin uudelleen paikalla, mutta "parsiminen" osoittautui melko toivottomaksi. Liedet oli routa ja leikkivät lapset tuhonneet niin ettei niistä ollut enää karttaan pantaviksi (valok. 14529). Pohjan tutkiminen tuotti tietenkin joitakin löydöksiä (11719:1-4). Kauppilan palstaan ol Kyssän talosta pakkoluovutuksella liitetty 4 saran mitaa peltoa juuri kaivausalueen eteläpuolelta. Merkitsin ne karttaan. Uusi-Tannerin palstalla ei vielä ollut rakennuksia v. 1941. Merkitsin uudisrakennukset nyt karttaan ja laajensin karttaa muutenkin tälle suunnalle. Uusi-Tannerin palsta on vieläkin kivisempää kuin Kauppilan. Kalle Kauppila oli raivannut melkoisia kivimääriä alueelta ylös kiviaidoiksi. Mauno samoinkuin Kalle Kauppilan maat olivat kaikki viljelyksessä, joten laajempien kaivausten teko oli mahdotonta. Asuinpaikan alaraja jäi näinollen määrittelemättä. En kuitenkaan usko asuinpaikan ulottuvan - 2:n käyrää paljoakaan alemmaksi, sillä Kauppilat, jotka molemmat v. 1941 toimivat kaivausmiehinä eivät olleet tehneet alemmilta saroilta mitään löydöksiä. Uusi-Tannerin palstalla karttaan merkityllä "1,98" kohdalla suoritin koekaivauksen. Osuimme muinaisen rantakivikon suurien kivien lomaan tehtyyn hieman jo särkyneeseen kivilieteen (valok. 14544). Liedestä sain mm hyvää keramiikkaa tyyliä I.1. (Löydöt n:oilla 11719:6-8). Liesi osuu - 1:n käyrälle. Se punnittiin F-arvon ollessa saman 0,75 kuin vuoden 1941:n kaivauksissa, ollen siis

kohta 1,23 kiintopistettä alempana. Kun tästä arvosta vähennetään maakerroksen paksuus tulee pintamaa osapuilleen 1 m:n käyrälle.

Luultavaa on, että asuinpaikka on ollut kivikaudella luoto- tai särkkä, joka mahdollisesti itä- tai kaakkoissuunnassa on ollut kiinteässä maassa kiinni tai kahlattavissa. Paikka lienee ollut kivikaudella vain kalastuspaikka, joka lienee sijainnut aikanaan n. 52 - 4 m korkauskäyrien vaiheilla.

Helsingissä 31. 3. 1950.

Jorma Leppäaho

3 karttaa + 9 valokuvaa.

Huittinen, Kauppiila
J. Leppäaho - 41.

L. 14536. Kauppiila keitti-
sesta valokuvattuna.

L. 14537-8. Näköala Kauppiilan pi-
hulta tiilitehtaalte ja Lanttekylään
pääin.

Huittinen, Kangasla
J. Leppäaho - 47

L. 14539. Näköala Kyssin
talon päin.

L. 14540. Näköala lammassien
pään.

L. 14541. Kangaslaan mäen
luoteispuoleista maastoa.

Huittinen, Kauppi

J. Leppänen - 47 ja - 47

L. 14542-3. Mauno Kauppi-
lan asuinrakennus
v. 1941.

14544

L. 14544. Koekairaus
"1,98" Kuski-Tannerin
puolella (v. 1947).

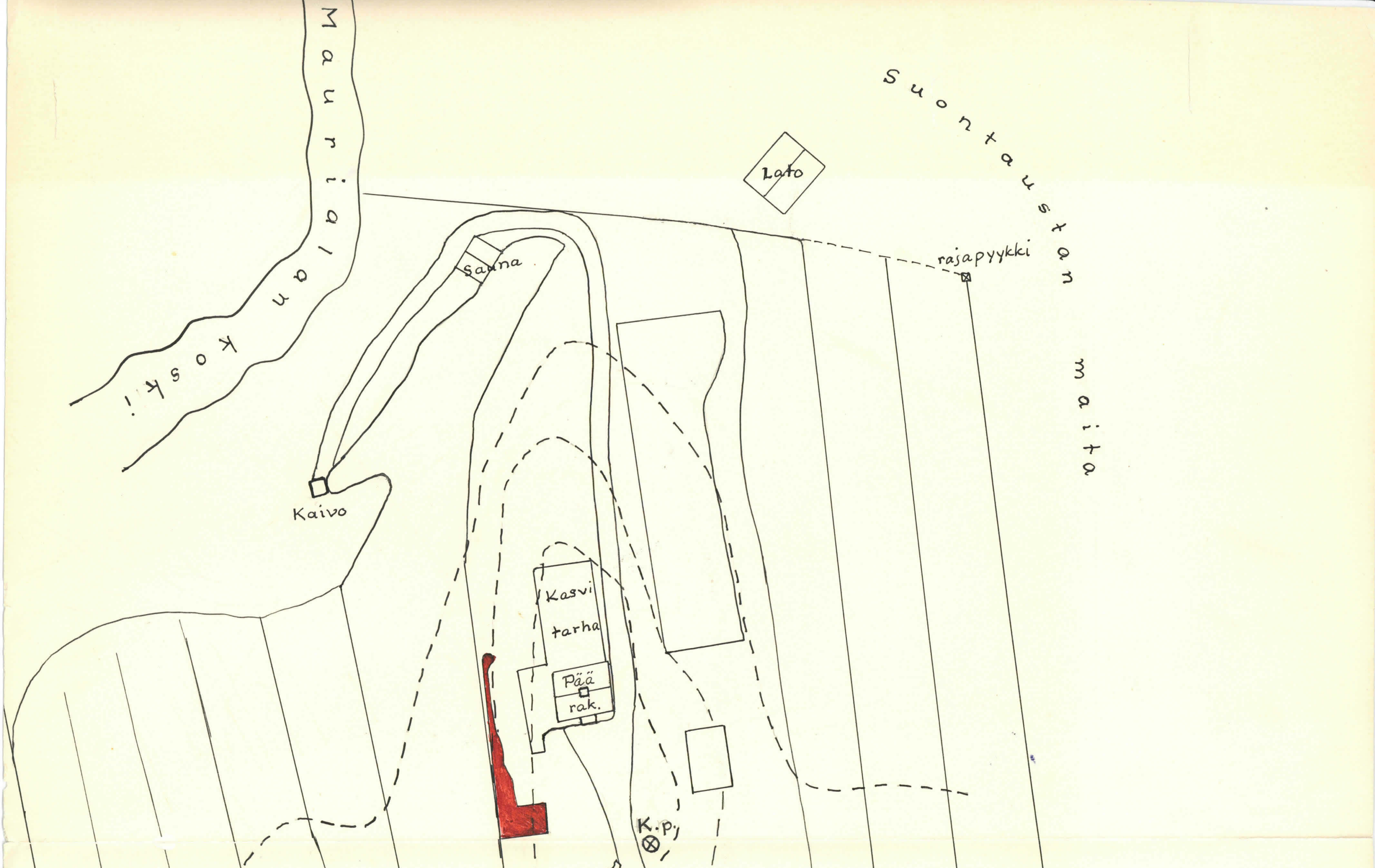
Huittinen, Kangasala

J. Leppänen - 47

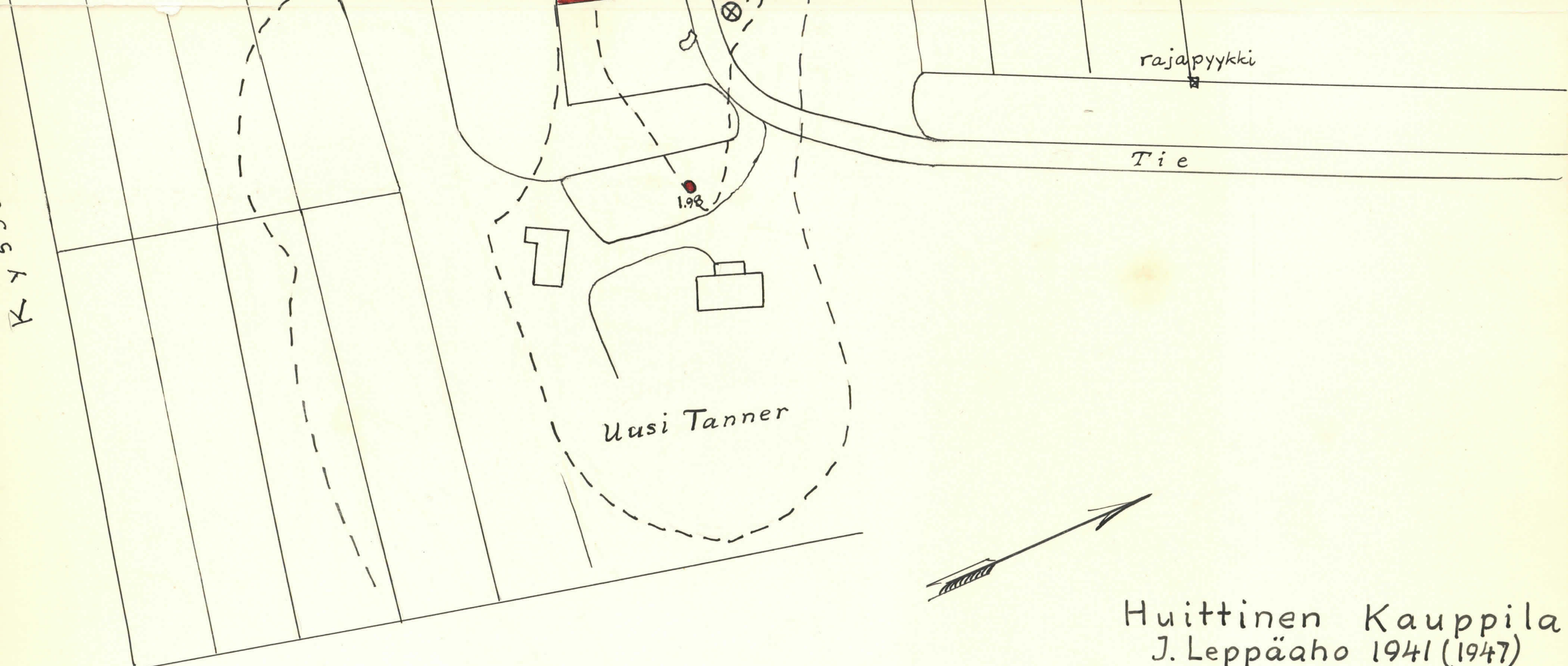

L. 14589. Vuoden 1947:n kairauksissa paljastetut tulisijat tai paremminkin sanoen niiden jätkeitä alueen puhdistuksen jälkeen v. 1947.

KY 550

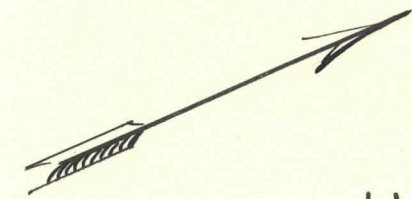

Uusi Tanner

rajapyykki

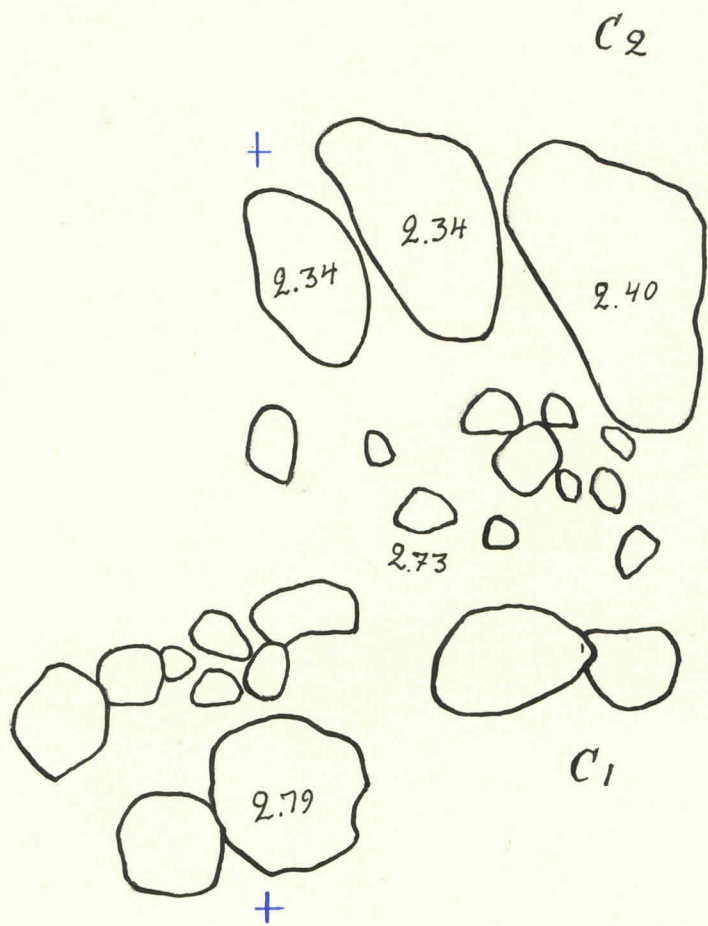
Tie

1.98

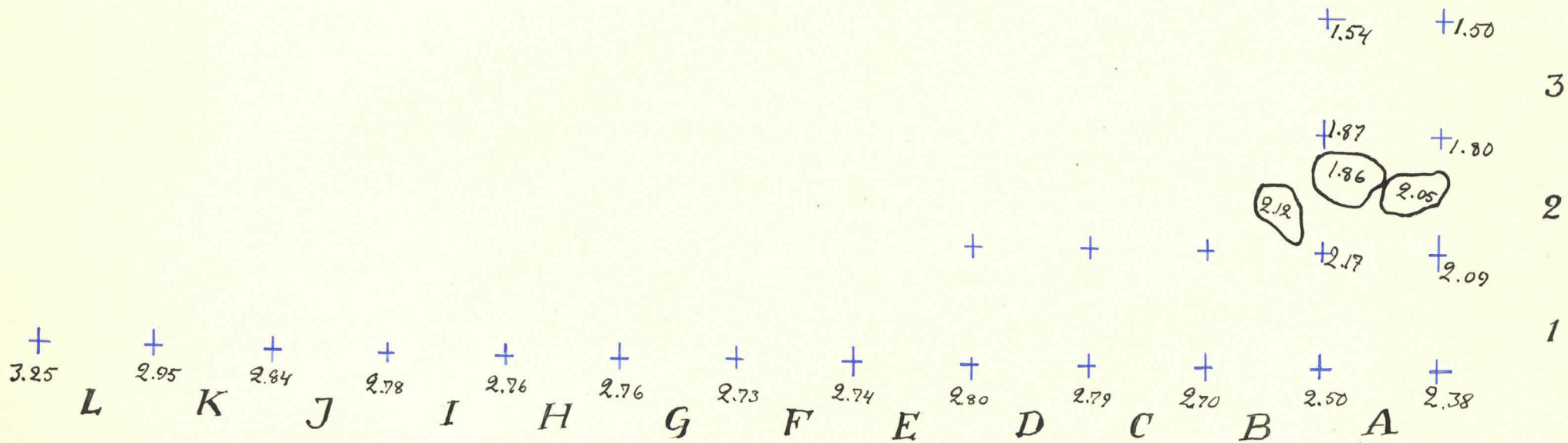
Huittinen Kauppila
J. Leppäaho 1941 (1947)

1:500

Huittinen, Kauppila
J. Leppäaho 1941

$$F = 0.75$$

n. 12 m. matkaa
pellon kulmaan

Huittinen, Kauppila
J. Leppäaho -41